

Un bloc en la vida

No sé quines haurien estat les meves lectures si no hagués inaugurat el bloc el dia 2 de febrer d'enguany. Fa molt que he renunciat a seguir cap pla, perquè sempre fracassava; és l'atzar qui dicta els llibres que trio. També és l'atzar qui em dóna el pretext i les paraules per escriure sobre un llibre. No comento tots els que llegeixo: durant la setmana que va del 14 al 20 de març vaig llegir *El culte a l'emoció*, de Michel Lacroix¹, *Dogmàtica imparable* de Sebastià Alzamora, Hèctor Bofill i Manuel Forcano², *Ulls encendrats* de Carles Duarte³ i *La Frontera* de Pascal Quignard⁴, dels quals només comento al bloc *La Frontera* i, més endavant: al maig, tan sols esmento *Ulls encendrats*. No es tracta que els llibres m'agradin o no, sinó que sigui capaç de trobar un teixit mínim de paraules que pugui oferir algun interès. Dir simplement que el llibre de Michel Lacroix m'ha agradat molt, sense aportar les raons que m'han menat a aquest judici, em sembla insuficient. De vegades trobo el pretext mesos després de la lectura. Vaig llegir *Tota la vida* d'Ada Castells⁵ al març; la novel·la em va agradar molt però s'hauria quedat sense comentari si no fos perquè una crítica injusta de Jordi Galves al maig em va regalar l'excusa per explicar —ni que sigui precàriament— la meva lectura de l'obra.

Són pocs els llibres que he llegit motivat únicament pel bloc. *Metáforas de la lectura* de Víctor Moreno⁶ n'és un. Havia escrit algunes coses sobre els tòpics que envolten les campanyes de

¹ LACROIX, MICHEL: *El culte a l'emoció*; Edicions La Campana: Barcelona, 2005.

² ALZAMORA, SEBASTIÀ ... [et al.]: *Dogmàtica imparable*; L'esfera dels llibres: Barcelona, 2005.

³ DUARTE I MONTSERRAT, CARLES: *Ulls encendrats*; Edicions 3i4: València, 2005.

⁴ QUIGNARD, PASCAL: *La Frontera*; Editorial Funambulista: Madrid, 2005.

⁵ CASTELLS, ADA: *Tota la vida*; Edicions 62: Barcelona, 2005.

⁶ MORENO, VÍCTOR: *Metáforas de la lectura*; Lengua de Trapo: Madrid, 2005.

promoció de la lectura, arran de *Sobre la lectura* de Marcel Proust⁷, i casualment el llibre de Víctor Moreno va arribar llavors com a novetat; em va semblar que seria una bona ocasió per reprendre la qüestió. Si comparo les lectures d'enguany amb les del mateix període —de febrer a maig— d'anys anteriors, la principal diferència és que ara llegeixo més novetats. No sé fins a quin punt el bloc pot haver influït en aquesta tendència, perquè també he escrit força sobre llibres que no són nous —com ara a [César Aira](#). Potser és que m'he deixat endur pel vertigen de l'actualitat. Hi ha un aspecte, però, respecte al qual sí puc afirmar que la influència del bloc ha estat fonamental: en la forma de llegir.

Quan em trobo amb un llibre que sospito que acabaré comentant, procuro trobar els pretextos durant la lectura, de manera que no hagi d'esperar a l'atzar per escriure alguna cosa mínimament interessant, encara que no sempre me'n surto. Assenyalo, llavors, alguns paràgrafs —amb punts de lectura, per no fer-lo malbé— que em serveixin de guia per anar bastint l'argumentació que desenvoluparé després. De vegades no cal pensar-hi massa: [El último lector](#) de Ricardo Piglia⁸ ja tenia pretext abans de començar-lo —el cicle de conferències “Al voltant dels Grans Mestres de la Crítica del Segle XX” de CaixaFòrum, que havia esmentat en altres ocasions—; a més a més, però, una polèmica al bloc em va donar el fil que finalment vaig destacar: la precisió i l'elegància d'una manera de llegir que parteix del text per elaborar una hipòtesi sobre la qual es pot discutir, que no inventa falses intencions ni adapta res als prejudicis del lector. Un cas semblant és l'article dedicat a [Después de la teoría](#) de Terry Eagleton⁹: aquí no tenia pretext, quan el vaig acabar no sabia com explicar-lo en pocs paràgrafs, fins que una acrobàcia argumental em va permetre

⁷ PROUST, MARCEL: *Sobre la lectura*; Quaderns Crema: Barcelona, 1996.

⁸ PIGLIA, RICARDO: *El último lector*; Anagrama: Barcelona, 2005.

l·ligar una qüestió que m'amoïna —la relació entre el fracàs dels estudis culturals a Catalunya i l'atàvic afany malaltís de normalitat— amb un tema que ja havia tractat al bloc: les declaracions de tota mena que solen proclamar-se al voltant de la diada de Sant Jordi.

Puc afirmar, per tant, que la manera de llegir ha canviat substancialment degut a dos factors: en primer lloc, la responsabilitat de comprendre millor els llibres, per tal de poder transmetre amb més precisió la percepció que n'he obtingut; en segon lloc, la participació dels internautes, que modifica no tant la tria de les lectures com els trets que en destaco: una manera de perllongar el diàleg més enllà de l'article concret que el pugui haver iniciat.

A banda dels qui visiten el bloc, també acostumo a comentar els articles amb els amics i els companys de feina. Això de l'anonimat, tot i que restringeix la mena de tafaneries que podria explicar, és una qüestió pràctica, no és cap obsessió: d'una banda, elimino la possibilitat que ningú pensi que sóc un agent publicitari de la llibreria; de l'altra, m'estalvio el problema de continuar a la llibreria les polèmiques que es puguin generar a la blogosfera. Moltes idees sobre com parlar sobre un llibre o sobre alguna característica de l'ofici de llibreter han sorgit d'aquestes converses. De fet, són les que més en condicionen a l'hora d'escriure: hi ha fins i tot divisió d'opinions sobre quina mena d'article em surt millor. Hi ha qui prefereix el to del dietari, com a l'[Assaig de reflexió en la sauna](#); en canvi, hi ha qui s'estima més els intents de microassaig com a [Miquel de Palol maquina un pla](#). En qualsevol cas, el Llibreter s'ha convertit en una mena de personatge amb el qual ens agrada jugar: si trobem un llibre que és un nyap, si comentem l'opinió d'algun escriptor o d'algun editor, si patim

⁹ EAGLETON, TERRY: *Después de la teoría*; Editorial Debate, Madrid, 2005.

algun problema de distribució, si ens assabentem d'alguna injustícia o ens alegrem d'alguna cosa, llavors hi ha qui diu:

— D'això, cal que en parli el Llibreter —i prenc nota.

No pretenc exercir de portaveu dels llibreters, però sí trobo que pot ser interessant explicar algunes coses de l'ofici; sobretot quan hi ha esdeveniments que ens afecten però la nostra opinió es dilueix enmig de les de les urgències de l'actualitat. Tampoc no pretenc fer de crític literari, intento que a l'hora d'escriure prevalgui la meva relació amb les obres, lligar els aspectes que m'han cridat l'atenció amb els assumptes que m'interessen, en comptes d'intentar utilitzar paradigmes crítics coherents.

M'agrada comprovar que el bloc ha anat ocupant un lloc en la blogosfera. Recordo la sorpresa, i el neguit, que em va ocasionar el primer comentari d'un article. També, com va ser d'encoratjador trobar-me un enllaç a [Flux](#), de Jaume Subirana, i, més endavant, a altres blocs que feia temps que sovintejava. Els correus d'alguns editors i escriptors, que agraiïen o matisaven alguna opinió, m'han menat a intentar guanyar precisió a l'hora d'escriure. Elogis com el que Manel Ollé m'ha enviat recentment em prevenen del risc de caure en l'excés de seriositat i m'ajuden a mantenir la part lúdica, juganera si es vol, del bloc. La invitació per participar en les jornades ha significat, al menys per a mi, una mena de consagració del bloc, una confirmació que realment val la pena mantenir-lo. Lamento no assistir-hi: a finals d'abril no podia preveure si el dimarts dia 7 de juny m'hauria estat possible dedicar la tarda a la taula rodona. Desitjo que aquestes paraules serveixin per comprendre de quina manera un bloc et pot canviar la vida.

Salutacions cordials:

[El Llibreter](#)